

Jaarverslag 2020
Koninklijke Vereniging van Gasfabrikanten in Nederland

Juni 2021

Jaarverslag 2020

Uit te brengen aan de Algemene Ledenvergadering d.d. 29 september 2021

<i>Inhoudsopgave</i>	<i>Blz.</i>
1. Bericht van het bestuur	2
2. Jaarvergadering	3
3. Symposia	3
4. Bijeenkomsten Sectie Senioren	5
5. Thema's en projecten	5
6. Werkgroepen	6
7. Gasindustrieprizen	7
8. ERIG	9
9. Het Gas	9
10. Nieuwsbrief	9
11. Website	9
12. International Gas Union (IGU)	10
13. Stichting WGC2006	10
14. Ledenaantal	11
15. Samenstelling bestuur	11
16. Vertegenwoordiging IGU-Commissies	12
17. Vertegenwoordiging werkgroepen	13

Financieel verslag (zie bijlage Jaarrekening 2020)

1. Bericht van het bestuur

De Koninklijke Vereniging van Gasfabrikanten in Nederland (KVGn) is een vereniging die de gehele gaswaardeketen (duurzaam en conventioneel, on- & offshore) in Nederland vertegenwoordigt en hiervoor de belangen behartigt. Zij richt zich naast aardgas ook op waterstof, groen gas, geothermie en CO₂ transport en opslag. In het maatschappelijke duurzame domein profileert KVGn zich met het Nationaal debat Duurzame Gassen en met publiekscampagnes 'Gas op Maat', 'MissieEnergie.nl' en 'Energie in het kort'.

Tenminste twee keer per jaar vindt er overleg plaats tussen het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (directeur-generaal) en CEO's van aan KVGn gelieerde bedrijven. Op informele wijze worden daar knelpunten in de wet- en regelgeving besproken of informatie uitgewisseld over nieuwe of lopende projecten (onder meer 'Kabinetsvisie waterstof', 'De rol van gas in het energiesysteem van nu en in de toekomst', 'Routekaart Groen Gas' en 'Systeemintegratie Energiesysteem In Nederland'). Daarnaast wordt er regelmatig gesproken met diverse belangenorganisaties, onder meer Energie Nederland, Groen Gas Nederland, Eurogas en IGU.

Het jaar 2020 was voor iedereen een bijzonder jaar. Als gevolg van de COVID-19 pandemie in Nederland konden de fysieke bijeenkomsten geen doorgang vinden en heeft KVGn daarom webinars georganiseerd als alternatief voor de symposia. Hierdoor waren we in staat om verbinding te houden met onze leden. Via de webinars werden de leden geïnformeerd over diverse actualiteiten en konden met elkaar hierover discussiëren. Ook de algemene ledenvergadering in september is via een webinar verlopen. Onze leden stellen de webinars erg op prijs.

Het jaar 2020 werd afgesloten met een resultaat van € 298.122, hetgeen voornamelijk veroorzaakt werd door de liquidatie van de Stichting WGC2006. De daaruit naar KVGn gestroomde fondsen zijn geoormerkt voor onder andere professionalisering van KVGn, het 150-jarig jubileum in 2023 en de tweejaarlijkse Gasindustrieprizen.

2. Jaarvergadering

De jaarvergadering vond online plaats middels een webinar op 29 september 2020. De heer van Hoogstraten, voorzitter, opende de vergadering en heette iedereen van harte welkom. Als gevolg van de COVID-19 situatie in Nederland vond de algemene ledenvergadering dit jaar online plaats. Vervolgens sprak de heer Van Hoogstraten de jaarrede uit. Van Hoogstraten belichtte actuele ontwikkelingen binnen de vereniging en in de energiemarkt en benadrukte dat gas en gasvormige energiedragers nu en in de toekomst van essentieel belang zijn in een betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam energiesysteem. De heer Bartholomeus, secretaris, besprak het jaarverslag met een overzicht van alle activiteiten in 2019 en lichtte de activiteiten voor het komende najaar toe. Het jaarverslag 2019 werd door de leden vastgesteld. De heer Van Koten, penningmeester, besprak de jaarrekening 2019. Deze werd door de leden goedgekeurd. Vervolgens besprak de heer Van Koten de begroting 2021. Deze werd ook door de leden goedgekeurd. De verenigingscontributie voor 'gewone leden' bleef ongewijzigd ten opzichte van 2020 en werd vastgesteld op € 400 exclusief BTW. De verenigingscontributie voor de 'senioren' voor 2021 bleef ten opzichte van 2020 ongewijzigd en werd vastgesteld op € 62,- incl. BTW. De verenigingscontributie voor bedrijfsabbonnementen (bundeling van individuele lidmaatschappen onder de naam van het bedrijf) bleef ongewijzigd ten opzichte van 2020 en werd vastgesteld conform een staffel en voor 2021 werd afgezien van indexering (CPI).

Ten aanzien van de samenstelling van het bestuur stemden de leden unaniem in met alle voorstellen, te weten:

- Han Fennema treedt in 2020 niet af maar blijft aan totdat de 28ste IGU World Gas Conference is gehouden (verwachting mei 2022). Binnen IGU vertegenwoordigt Han al jaren KVGN in de Council en Executive Committee.
- Peter Vermaat stopt als CEO bij Enexis en blijft aan totdat er een opvolger namens de Nederlandse netbeheerders voor het KVGN bestuur is geselecteerd. Het bestuur kreeg mandaat om de betreffende persoon op dat moment te benoemen tot bestuurslid.
- Pierre Bartholomeus treedt op eigen verzoek, na zo'n 12,5 jaar bestuurslid te zijn geweest, af en blijft aan totdat er een opvolger is geselecteerd. Het bestuur kreeg mandaat om de betreffende persoon op dat moment te benoemen tot secretaris.
- Het bestuur stelde voor om de vacature in te vullen met een young professional om de betrokkenheid met jonge gas/energie-medewerkers te vergroten. Het bestuur kreeg mandaat om de betreffende persoon op dat moment te benoemen tot bestuurslid.

Het Debat Duurzame Gassen dat 's middags zou plaatsvinden is tot nader order uitgesteld als gevolg van de aangescherpte overheidsmaatregelen met betrekking tot COVID-19. De heer Van Hoogstraten sloot de vergadering en bedankte de leden.

3. Symposia

Op 22 januari 2020 werd de **Nieuwjaarsbijeenkomst** gehouden in de Glazen Zaal in Den Haag. Het programma van de bijeenkomst stond in het teken van een Europese klimaatneutrale energievoorziening, met een focus op waterstof. We hadden daarvoor twee interessante keynote speakers benaderd. De eerste keynote speaker was de heer Konstantin Romanov, Head of Division of GAZPROM. Hij sprak over strategische mogelijkheden voor de productie van waterstof. Gazprom ontwikkelt een pyrolyse-proces om uit aardgas, waterstof en tegelijk vaste koolstof te maken (zonder CO₂-emissie). Met deze energiezuinige technologie is enorm veel CO₂-emissie te besparen.

Tweede keynote speaker was mevrouw Lucie Boost, Global Policy and Regulatory Affairs Advisor bij Equinor. Equinor werkt aan waterstofproductieproces gebaseerd op 'steam reforming', waarbij waterstof wordt geproduceerd als aardgas en stoom samengevoegd worden onder hoge druk en temperatuur. De bij dit proces vrijgekomen CO₂ wordt vervolgens afgevangen en opgeslagen in de ondergrond (CCS). Mevrouw Boost sprak over Equinors visie op waterstof en ging specifiek in op de Nederlandse situatie. Tot slot hield Jan Willem van Hoogstraten, voorzitter KVG, zijn Nieuwjaarsrede. Na afloop van het programma werd een toast uitgebracht op het nieuwe jaar en werd aansluitend een walking dinner gehouden.

Op 3 juni 2020 werd het eerste **KVG webinar 'Van gas los?'** gehouden. Henk Visser, directeur van Enpuls, sprak op een aansprekende wijze over zijn ervaring met diverse projecten in dit kader. Enpuls is een jonge, onafhankelijke organisatie van visionairs, businessdenkers en conceptontwikkelaars, die zich richten op versnelling van de energietransitie. Zij kijken naar de toekomst, zien kansen en helpen om lokale energieambities waar te maken. Enpuls wil mede richting geven aan het energiedebat.

Op 11 juni organiseerde KVG een **webinar over LNG**. Wim Groenendijk, directeur Gate terminal, sprak over de globale LNG markt en zoomde in op de Europese en Nederlandse situatie. Gate terminal is dé LNG hub van Europa – een professionele toegangspoort voor LNG dat uit de gehele wereld wordt aangevoerd. De importterminal op de Maasvlakte in Rotterdam draagt bij aan de aardgasvoorziening in Nederland en Noordwest-Europa. Voor zijn klanten ontvangt Gate terminal LNG, slaat het op, maakt het weer gasvormig en brengt het vervolgens in het gastransportnetwerk voor distributie naar huishoudens en industrie.

Op 1 juli werd het **KVG webinar Aardwarmte** gehouden. Frank Schoof, directeur van Stichting Platform Geothermie, en Herman Exalto, programma manager Geo-energie bij EBN, spraken over de ontwikkeling van aardwarmte en de rol die aardwarmte kan spelen in de verduurzaming van het energiesysteem. Ook de rol van warmtenetten is tijdens dit webinar aan bod gekomen en het vraagstuk waar en hoe, vraag en aanbod in de warmtevraag elkaar treffen.

Marijke Kellner (Gasunie), Gert van der Lee (TenneT) en Maarten Afman (Liander) spraken op 15 juli 2020 over de rol van systeemintegratie in een duurzame energievoorziening. Systeemintegratie is een kritische succesfactor voor de energietransitie voor een betrouwbare en betaalbare energievoorziening in de toekomst. Tijdens het **webinar** werd onder meer ingegaan op de integrale verkenning van de energie-infrastructuur waar Gasunie, TenneT, de regionale netbeheerders en stakeholders momenteel aan werken. Er zijn vier uiteenlopende Klimaatneutrale Energiescenario's voor 2050 ontwikkeld. Op basis hiervan is bepaald hoeveel conversie en opslag (batterijen, gas en waterstof) nodig is om het klimaatneutrale energiesysteem betrouwbaar te houden. Vanuit een integrale systeembenadering wordt de benodigde infrastructuur in kaart gebracht.

Marieke van der Werf (Directeur energietransitie bij Groen Gas Nederland en Bestuurslid KVG) sprak op 25 augustus 2020 over **het belang van groen gas in een duurzame energievoorziening**. In de periode 2020-2030 moet de hoeveelheid in Nederland geproduceerd groen gas toenemen tot 2 miljard m³ per jaar. In de beleidsbrief 'Routekaart Groen Gas' van 30 maart 2020 schetste het kabinet hoe dit gestalte krijgt. Een opschaling van de groengasproductie, binnen de kaders voor de duurzame inzet van biogene reststromen en circulariteit is hiervoor noodzakelijk. Het beheersen van de productiekosten, het ontwikkelen van maatschappelijk draagvlak en het efficiënt alloceren van groen gas in de energietransitie is daarnaast van belang.

Op 27 oktober van 14.00-15.00 uur werd een **webinar over de gasmarkt** gehouden. Mark Starmans, Salesmanager bij GasTerra, toelichtte toe hoe de handelsmarkt voor aardgas werkt. Hij ging onder andere in op wat TTF is, de spelers en hun rollen, prijsvorming en reguleringskaders. Vervolgens maakte Anne Braaksma, Head of public affairs bij GasTerra, de vertaling naar wat we hiervan kunnen leren voor de ontwikkeling van een waterstofmarkt.

4. Bijeenkomsten Sectie Senioren

Het geplande bezoek aan Tennet moest vanwege Corona worden uitgesteld. Er zijn nog geen nieuwe activiteiten gepland.

5. Thema's en projecten

De KVGn-thema's zijn opgezet om de samenwerking tussen en bijdragen van bedrijven in de gasector op verschillende inhoudelijke thema's te concretiseren en te versterken. In 2020 zijn wederom met het programma belangrijke stappen gezet om dit verder vorm te geven. Leden van KVGn hebben periodiek afstemming over activiteiten op het gebied van groen gas, waterstof, CCS (afvang en opslag van CO₂), aardwarmte en systeemintegratie met als doel om deze thema's in gezamenlijkheid verder te ontwikkelen binnen de gemeenschappelijke agenda. De samenstelling van de werkgroepen is verder verbreed en op diverse projecten werken leden van KVGn samen om deze projecten tot realisatie te brengen.

In 2020 is een **nieuwe campagne** opgestart waarvan de uitingen in 2021 zichtbaar zullen worden. Het doel van de campagne is om centrale thema's waterstof, groen gas, CCS (afvang en opslag van CO₂), en aardwarmte voor onder andere lokale bestuurders en raadsleden dichterbij te brengen.

SEIN (Systeemintegratie Energiesysteem In Nederland) is een gezamenlijk initiatief van KVGn, EBN, Energie Nederland, GasTerra, Gasunie, Nogepe, NVDE, Shell, Tennet, VNCI en VNO-NCW om het belang van een integrale systeembenadering voor een succesvolle energietransitie te benadrukken. In het kader van SEIN zijn in 2020 twee rapporten opgeleverd, in september heeft de werkgroep onder begeleiding van MSG de *Handleiding SEIN* opgeleverd en in december de *Notitie witte vlekken SEIN*. In dit kader zijn er ook diverse bijeenkomsten geweest met de werkgroep en met de bestuurders en CEO's van de betrokken organisaties.

In het kader van de verspreiding van kennis participeert KVGn samen met een groot aantal andere partijen in **het initiatief Zo werkt energie in Nederland**. Onder leiding van de Argumentenfabriek wordt het gehele speelveld rond de energievoorziening in Nederland op een voor een leek begrijpelijke wijze in kaart gebracht. Medio 2021 zal het resultaat hiervan worden gepubliceerd.

In hetzelfde kader heeft KVGn bijgedragen aan het **Groen Gas Panorama** waarin de huidige stand van zaken rond de productie van groen gas in Nederland is beschreven. Dit document zal in het eerste kwartaal van 2021 worden gepubliceerd.

Tot slot is er in 2020 **een onderzoek** opgestart in het kader van het verhogen van het doel om CO₂-emissies te reduceren van 49% in 2030 naar 55% in 2030. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door Quintel en Berenschot op basis van het Energie Transitie Model (ETM) in samenwerking met een aantal andere partijen, waaronder NVDE, VEMW, Energie Nederland en Stichting Natuur en Milieu. Het onderzoek moet medio maart 2021 zijn afgerond.

Verder zijn er vanuit het KVGn-programma op verschillende niveaus **contacten** met de overheid en andere stakeholders om de kernthema's verder te ontwikkelen.

6. Werkgroepen

Communicatie

De communicatiewerkgroep heeft zich in 2020 met een aantal specifieke activiteiten beziggehouden:

- Opzetten van de campagne Energie in het Kort die in 2021 live ging. In aanloop naar de verkiezingen van 2021 kwam het idee om deze keer specifiek de misverstanden uit de energietransitie aan te kaarten. De doelgroep zijn lokale bestuurders en beleidsmakers die in direct contact staan met de maatschappij waar deze misverstanden zich voordoen. Zoals in voorgaande campagnes is ook het doel van deze campagne om KVGn (en de sector) neer te zetten als partij die zich actief bezighoudt met het nadenken over (en realiseren van) alternatieven voor aardgas. Om goed in kaart te brengen wat er speelt bij de doelgroep is er een vragenlijst rondgestuurd aan een focusgroep. De onderwerpen die hieruit naar voren kwamen zijn vervolgens uitgewerkt in de campagne. Uiteindelijk is een achttal onderwerpen uitgewerkt: Wat kost de energietransitie, Duurzame warmte in de gebouwde omgeving, Duurzame gassen, Duurzaam opwekken en slim koppelen, Nederland in Europa, de Noordzee, Duurzame warmtebronnen en Energieverbruik in Nederland. Middelen die daarbij zijn ingezet zijn een website, informatieve filmpjes (met Bart Meijer samen met experts op de thema's), en sociale media (LinkedIn, Facebook, Instagram). De communicatiewerkgroep heeft input gegeven voor de scripts van de filmpjes. Hiernaast heeft de communicatiewerkgroep zoals bij de vorige campagne gevraagd om een evaluatiemoment na de eerste helft van de campagne. Op deze manier konden er nog aanpassingen worden gemaakt voor de uitrol van het tweede deel. Ook is er een duidelijke vraag geweest voor een evaluatie van de daadwerkelijke impact van de campagne vanuit de communicatiewerkgroep.
- Verder ontwikkelen en vullen van de nieuwe website samen met de professionele websitebouwer. De website is samen met de campagne in een vereenvoudigde vorm live gegaan in 2021 en zal gaandeweg met diverse functionaliteiten en content worden uitgebreid. De campagnewebsite is deze keer onderdeel van de KVGn-website waar het in voorgaande jaren altijd een apart webdomein was.

Public Affairs

De Public Affairs (PA) werkgroep heeft zich in 2020, naast een regelmatig overleg waarin PA-professionals van de verschillende leden van KVGn onderling informatie en kennis uitwisselen, ook met de volgende specifieke activiteiten beziggehouden:

- In de aanloop naar de Tweede Kamer verkiezingen is er in de zomer een brief gestuurd aan de verkiezingsprogrammacommissies van alle op dat moment actieve politieke partijen met daarin een pleidooi voor een integrale benadering van de energietransitie met daarin oog voor de verschillende thema's die belangrijk zijn voor KVGn (waterstof, groen gas, CCS, aardwarmte, systeemintegratie). Dit ter inspiratie voor de totstandkoming van de verkiezingsprogramma's van deze politieke partijen;
- Er is een studie geïnitieerd om via de uitwerking van een drietal scenario's te bekijken wat de gevolgen op het systeemniveau zijn van de verhoging van de ambitie om niet 49% CO₂-reductie per 2030 maar 55% reductie te bewerkstelligen, zoals is voorgesteld door de Europese Commissie. De resultaten van deze studie worden verwacht in Q1/Q2 2021.
- Verschillende zienswijzen zijn ingediend op internetconsultaties die van belang worden geacht voor de gasector in den brede.

In de thema-werkgroepen van KVGn (zie voor een overzicht en de deelnemers hoofdstuk 17) is afgelopen jaar verder gewerkt aan kennisuitwisseling en het ontwikkelen van een gemeenschappelijke agenda. KVGn heeft 4 actieve thema-werkgroepen voor de kernthema's groen gas, waterstof, CCS en

systeemintegratie. Er is (nog) geen werkgroep voor aardwarmte. Voor de groen gas werkgroep lichten we hieronder een aantal activiteiten uit.

Groen Gas

Tijdens de digitale bijeenkomsten zijn ontwikkelingen in de groen gassector besproken en is invulling gegeven aan de doelstellingen voor groen gas zoals deze in het jaarplan 2020 zijn geformuleerd. Samenwerken, kennis delen, het imago van groen gas verbeteren, en het behartigen van groen gas belangen stonden hierbij centraal. Concreet heeft de groen gas werkgroep aan onderstaande onderwerpen gewerkt:

- als onderdeel van de redactieraad van het Panorama Groen Gas hebben we bijgedragen aan de structuur en de inhoud van het document. Het Panorama is in 2021 gepubliceerd;
- we hebben deelgenomen aan gesprekken met Berenschot en de groen gassector met als doel te onderzoeken wat er nodig is om een breed gedragen, professionele en effectieve sectorvertegenwoordiging van de Nederlandse groen gassector te realiseren;
- als reactie op de publicatie van de Routekaart Groen Gas heeft Groen Gas Nederland namens de sector een position paper ingediend bij leden van de Tweede Kamer Commissie van EZK. De groen gas werkgroep heeft input gegeven op de inhoud van de position paper;
- we hebben input gegeven op de consultatie “wijziging wet milieubeheer ter implementatie van de REDII” en op de position paper van Groen Gas Nederland naar aanleiding van de consultatie “Conceptadvies SDE++ 2021” van het PBL.

De werkgroepen worden ondersteund/begeleid door één of meerdere leden van het KVGK-kernteam.

7. Gasindustrieprizen

In 2006 heeft in Nederland het 23ste Wereld Gas Congres van de International Gas Union plaatsgevonden. Dit evenement werd georganiseerd door N.V. Nederlandse Gasunie, EnergieNed, GasTerra en KVGK, vertegenwoordigd in de Stichting WGC2006. Deze Stichting heeft ter gelegenheid van het Wereld Gas Congres de Nederlandse Gasindustrieprijs ingesteld. In 2006 is deze prijs voor het eerst uitgereikt. Inmiddels vindt deze twee jaarlijkse prijs plaats onder auspiciën van KVGK. De prijs heeft als doel jonge, veelbelovende studenten te stimuleren onderzoek te doen naar de (innovatieve) mogelijkheden van gas.

Voor de Nederlandse Gasindustrieprijs moet er een duidelijke relatie zijn met een of meer van de volgende thema's:

- Bevordering van de technologische ontwikkeling, de efficiency en de klantgerichtheid van de gasindustrie.
- Promotie van gas als energievorm die de transitie naar een volledig duurzaam energiesysteem kan brengen
- Het verder uitdragen van de rol van een gasindustrie, die zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid neemt. Eén van de aspecten van deze verantwoordelijkheid is “security of supply”.
- De toekomstige ontwikkeling van transport- en distributienetten.

Om binnen de Nederlandse instellingen voor wetenschappelijk onderwijs aandacht te vragen voor bovenstaande thema's stelt KVGK-prijzen voor afgestudeerde scripties ter beschikking. De prijsuitreiking is gehouden op 30 november in Haarlem, tegelijk met de Jong Talent Prijzen van de KHMW. Normaal is dit een drukbezochte middag, maar in verband met de coronamaatregelen werd een live-stream gehouden. De beoordeling en toekenning van de ingediende scripties zijn in handen gelegd van de

Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen. De jury heeft besloten de prijzen toe te kennen aan:

1e prijs € 6.000: Joseph Daatselaar, geb. 1995, master Chemical Engineering TU Delft, titel scriptie "Microporous Membranes for CO₂ Electrolysis; Joseph studeerde in augustus 2019 cum laude af en kreeg een 9 voor zijn scriptie.

Onderwerp van de scriptie: Joseph onderzocht de prestaties van microporeuze separatoren ten opzichte van veelgebruikte ionenuitwisselingsmembranen voor de elektrokatalytische reductie van kooldioxide. Uiteraard is het afvangen en gebruiken van CO₂ essentieel voor de transitie naar een circulaire economie. Elektrochemische CO₂-reductie is een van de uitdagende manieren om CO₂ om te zetten in een koolwaterstof zoals CH₄ of C₂H₄. De ontwikkeling van gasdiffusie-elektroden en ionenscheidingsmembranen is essentieel om dit te laten gebeuren. Daarom werden de microporeuze membranen onderzocht als onderdeel van een geïntegreerd systeemonderzoek naar de aard van de elektrochemische procesomstandigheden. Hij komt tot de verrassende conclusie dat poreuze separatoren vergelijkbaar presteren met, en soms beter dan, gewone ionenuitwisselingsmembranen in elektrochemische CO₂-reductie tot CO, in termen van energie-efficiëntie, membraanweerstand en celpotentieel.

2e prijs € 4.000: Nick Kimman, geb. 1992, master Mechanical Engineering TU Delft, titel scriptie "Power-to-gas efficiency of a hydrogen back-up system governed by interruptible sources and services", Nick studeerde in juni 2020 af en kreeg een 8 voor zijn scriptie.

Onderwerp van de scriptie: Nick is afgelopen juni bij Professor Paulien Herder afgestudeerd op een zeer complete systeemstudie op basis van hernieuwbare waterstof voor industrieel gebruik. Deze waterstof wordt geproduceerd middels een fluctuerend duurzaam aanbod van elektriciteit. Nick heeft een zeer relevante studie uitgevoerd. Hij heeft een volledig tijdsafhankelijk en gedetailleerd model ontwikkeld van de totale cyclus: vanaf het fluctuerende aanbod, via de elektrolyser, compressor, transport, opslag tot aan de verbruikers. Nick heeft hierbij de meest relevante cases beschouwd voor aanbod van energie (een separaat windpark en als onderdeel van het elektriciteitsnet) en gebruik van de waterstof (inzet in de industrie of inzet als back up brandstof). Nick heeft een aantal interessante gevoeligheidsanalyses gedaan, hieruit zijn aanbevelingen gekomen voor het ontwerp van een dergelijk systeem. Naar ons weten is het de eerste keer dat een dergelijke volledige modelstudie is gedaan. Deze studie is daarmee van grote waarde voor het ontwerp van toekomstig waterstof gebaseerde energiesystemen.

3e prijs € 2.000: Oscar Meijer, geb. 1993, master Mechanical Engineering TU Eindhoven, titel scriptie "3D Modelling and validation of boiler emissions using the Flamelet Generated Manifold technique", Oscar studeerde september 2019 cum laude af en kreeg een 9 voor zijn scriptie.

Onderwerp van de scriptie: Oscar is er voor het eerst in de geschiedenis in geslaagd een complete 3D boiler te modelleren, zodat het vlambed, de vlamstabilisatie als ook de emissies van CO en NO_x samen worden gesimuleerd. Zijn werk toont aan dat we binnenkort waarschijnlijk voor het eerst in staat zijn om boilers en warmtewisselaar te optimaliseren zodat de CO en NO_x vorming samen geminimaliseerd kan worden. We kunnen daarmee zuinige en nog schonere boilers ontwikkelen.

In 2021 hebben Daatselaar en Kimman in een webinar de betreffende scriptie nader toegelicht aan de leden.

8. ERIG

Het European Research Institute for Gas and Energy Innovation (ERIG) is een non-profit netwerk dat dient als een centraal punt voor Europese samenwerking op het gebied van onderzoek en innovatie door het plannen en uitvoeren van R&D op het gebied van duurzame en innovatieve gastehnologieën. ERIG-leden vertegenwoordigen nationale technische en wetenschappelijke gasorganisaties en -verenigingen. Via haar leden is ERIG rechtstreeks verbonden met bestaande R&D-structuren in EU-landen zoals onderzoeksfaciliteiten, universiteiten en het bedrijfsleven. De leden vertegenwoordigen met name de behoeften aan energie en gas in Noord- en West-Europa. De onderzoeksportefeuille van ERIG-leden bestrijkt alle aspecten, van de productie van gas tot het gasgebruik in verschillende markten. ERIG wil de rol van gas in het transitieproces naar een toekomstig hernieuwbaar energiesysteem ontwikkelen en aantonen.

Sinds begin 2019 is KVGn lid van ERIG. ERIG is waardevol voor de Nederlandse gasector om gas in Brussel te positioneren (Europese Commissie en Parlement), innovatienetwerk te onderhouden door samenwerking en nieuwe innovatieprojecten te starten met subsidie van de Europese Commissie. De contributie voor 2019 en 2020 bedraagt respectievelijk 35.000 en 25.000 euro.

Na twee jaar hebben we ons ERIG-lidmaatschap geëvalueerd en besloten om niet verder te gaan. In het verleden heeft ERIG uitstekend werk verricht door een aantal voorstellen voor gasinnovatieprojecten te faciliteren, maar door de versnelling van de energietransitie in Europa creëert de gasindustrie nu haar eigen onderzoeksprojecten en vraagt ze subsidies aan. Dus, voor KVGn wordt ERIG overbodig. De Nieuwe Energie Coalitie (NEC) heeft het ERIG samenwerkingsakkoord overgenomen en zal Nederland vanaf 2021 vertegenwoordigen.

9. Het Gas

De Koninklijke Bibliotheek (KB) | Nationale bibliotheek van Nederland is in 2011 gestart met het op grote schaal digitaliseren van in Nederland uitgegeven tijdschriften om deze online beschikbaar te stellen via Delpher (www.delpher.nl). Daartoe heeft de KB subsidie ontvangen van Metamorfoze, het Nationaal Programma voor het Behoud van het Papieren Erfgoed (www.metamorfoze.nl).

Het Gas: orgaan van de Vereniging van Gasfabrikanten in NL maakte deel uit van de selectie en is gedigitaliseerd t/m 1960. Het bestuur van KVGn heeft aan de KB aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de digitalisering van de navolgende jaargangen. Dit zal vanaf 2021 geschieden.

10. Nieuwsbrief

Een belangrijk informatiemiddel is de wekelijkse KVGn-nieuwsbrief. Uit de reacties van onze leden kan worden opgemaakt dat deze digitale dienstverlening zeer op prijs wordt gesteld.

11. Website

Onze website vindt u onder het adres www.kvgn.nl. Hier vindt u informatie over onder meer KVGn-bijeenkomsten, relevante rapportages en presentaties, Kamerbrieven en persberichten van KVGn.

12. International Gas Union

De International Gas Union (IGU) heeft ten doel het bevorderen van vermeerdering en verspreiding van kennis. Deze kennis betreft winning, bewerking, transport, distributie, marketing en milieuaspecten van (aard)gas. Niet te vergeten daarbij alle andere relevante onderdelen van de bedrijfsvoering in de bedrijfskolom van gas. De IGU vult deze functie in met name door het organiseren van een driejaarlijkse mondiale conferentie (World Gas Conference) en het fungeren als platform voor de internationale gasbranche.

KVGN is een van oprichters en Charter Member van de IGU. KVGN is daarmee de organisatie die de verbindende functie vervult tussen de nationale organisaties en de IGU. KVGN is in zekere zin ook het platform waar, niet alleen procedureel maar ook inhoudelijk, de wegen van nationale en internationale informatiestromen elkaar kruisen. KVGN is via haar vertegenwoordigers in de IGU het communicatiecentrum en coördinatiepunt. De coördinatie houdt onder andere in het afstemmen en vertalen van nationale prioriteiten in de inbreng in de IGU-organen.

Tal van vertegenwoordigers van Nederlandse bedrijven hebben daartoe gedurende de triënnia namens KVGN zitting in IGU commissies. Eén keer per jaar komen deze vertegenwoordigers bijeen om het werk in hun commissies te bespreken en af te stemmen.

Als bestuurslid van KVGN heeft Han Fennema zitting in de Executive Committee, het hoogste orgaan van IGU. Daarnaast is hij lid van de ledenvergadering van IGU, de Council. Secretaris Pierre Bartholomeus neemt als deputy member deel aan de Executive Committee en is member in de Council. Marcel Kramer, oud-voorzitter KVGN, is IGU-Regional Coördinator. Van 24-26 februari 2020 werd de IGRC gehouden in Oman. Voor meer informatie zie: www.igrc2020.com Gedurende het huidige triënnium dat loopt tot 2022 vervult Pierre Bartholomeus het voorzitterschap van Marketing & Communications Committee en Gerard Martinus is vice voorzitter van de Research & Development and Innovation Committee. De 28^e WGC vindt plaats van 23-27 mei 2022 in Deagu, Zuid-Korea. Als gevolg van COVID-19 pandemie is het huidige triënnium met 1 jaar verlengd.

13. Stichting WGC2006

De Stichting WGC2006 is een doorstart van de Stichting die in 2006 het IGU Wereld Gas Congres en Tentoonstelling heeft georganiseerd. De financiële resultaten van het congres en de tentoonstelling waren dusdanig dat de Founding Fathers van de Stichting (Energiezaak, N.V. Nederlandse Gasunie, GasTerra en KVGN) hebben besloten akkoord te gaan met een doorstart van de Stichting. De Stichting heeft daarbij als aangepaste doelstelling het bestemmen van het batig saldo van congres/tentoonstelling voor die activiteiten, die door het bestuur van de Stichting in voldoende mate worden geacht te sporen met (de geest van) de doeleinden van de “oude” Stichting WGC2006.

Het bestuur van de Stichting bestaat uit de heren:

- Han Fennema, voorzitter en CEO NV Nederlandse Gasunie
- Flip van Koten, penningmeester en CFO GasTerra
- Pierre Bartholomeus, secretaris en directeur PMG Advisory

In 2020 heeft het bestuur besloten om de stichting WGC2006 op te heffen en de algemene reserve over te dragen aan KVGN, waarbij deelbedragen zijn toegewezen aan bepaalde bestemmingen (bijv. Gasindustrieprijs, KVGN 150 jaar, professionalisering e.d.).

14. Ledenaantal

In het verslagjaar telde de vereniging:

1 januari 2020	31 december 2020
1 erelid	1 erelid
81 leden bedrijfs- abonnement	82 leden bedrijfs- abonnement
53 leden persoonlijk abonnement	47 leden persoonlijk abonnement
26 seniorenleden	25 seniorenleden
totaal 161 leden	totaal 155 leden

De afname van het aantal persoonlijke leden wordt veroorzaakt doordat leden niet meer werkzaam zijn binnen de gasector.

15. Samenstelling bestuur

De samenstelling van het bestuur eind 2020 was:

1. Jan Willem van Hoogstraten	voorzitter	2022*
2. Pierre Bartholomeus	secretaris	2021
3. Flip van Koten	penningmeester	2022
4. Han Fennema	lid	2022**
5. Peter Vermaat	lid	2020
6. Jo Peters	lid	2021
7. Marieke van der Werf	lid	2022*
8. Martine Hoeksma	lid	2022*
9. Vacature Young Professional	lid	

* herbenoembaar

** totdat de 28ste IGU World Gas Conference is gehouden (verwachting 23-27 mei 2022)

Statutair is het aantal posities gemaximeerd op 10.

De samenstelling van het Bestuur Sectie Senioren was:

1. Daan Vlugt	voorzitter
2. Rob Aptroot	secretaris
3. Rob Doets	lid
4. Wouter Kadijk	lid
5. Peter Klein	lid

16. Vertegenwoordigingen per 31 december 2020 in de International Gas Union gedurende het triënnium 2020-2022

Council

H. Fennema	Bestuurslid KVGN
P.M.G. Bartholomeus	Secretaris KVGN
G.H.B. Verberg	Honorary President IGU
R.C.A. Doets	Honorary Member IGU
B. Panman	Honorary Member IGU

Executive Committee

H. Fennema	Bestuurslid KVGN
P.M.G. Bartholomeus	Secretaris KVGN

Regional Coordinator

M. Kramer	ST Advisors

Dutch representation in IGU Committees

No	Committee / TF	First Name	Surname	Organization / Company
1	Marketing and Communications Committee	Pierre	Bartholomeus	NV Nederlandse Gasunie
2	R&D and Innovation Committee	Gerard	Martinus	GasTerra BV
3	LNG Committee	Marcel	Tijhuis	NV Nederlandse Gasunie
4	Sustainability Committee	Gerard	van Pijkeren	NV Nederlandse Gasunie
5	Distribution Committee	Kees	Pulles	Kiwa Technology
6	Storage Committee	Marije	Wagter	GasTerra BV
7	Strategy Committee	Floris	Merison	GasTerra BV
8	Utilization Committee	Gerard	Martinus	GasTerra BV
10	LNG Committee	Christopher	Hay	Shell
11	LNG Committee	Wouter	Meiring	Shell
12	Marketing and Communications Committee	Esther	Busscher	SHV Energy
13	Distribution Committee	Ben	Lambregts	Liander
14	Distribution Committee	Michiel	van Dam	ENEXIS NETBEHEER BV
15	Marketing and Communications Committee	Marcel	Hoenderdos	Energie Nederland
16	Task Force 2- Energy for All	Esther	Hardi	Alliander
17	Task Force 3- Energy Policy	Esther	Hardi	Alliander
18	Task Force 3- Energy Policy	Volko	de Jong	GGNI
19	Task Force 3- Energy Policy	Esther	Busscher	SHV Energy
21	Task Force 1- Strategic Communications & Outreach	Marcel	Kramer	ST Advisors
22	Task Force 1- Strategic Communications & Outreach	Pierre	Bartholomeus	NV Nederlandse Gasunie

17. Vertegenwoordiging werkgroepen

Werkgroep Communicatie	
Sylvie van Maris, Shell	voorzitter, kernteam
Eveline van der Hek, Gasunie	
Inge O'Briën, GasTerra	
Pooja Poonath, NOGEPA	
Marcel Hoenderdos	kernteam

Werkgroep Public Affairs	
Joel Serphos, Shell	
Anne Braaksma, GasTerra	
Paul Emans, Enexis	
Elsbeth Tiedemann, VOPAK	
Robert Jan Maaskant, EBN	
Sam Lansink, Gasunie	
Michiel Hendrickx, NOGEPA	voorzitter
Sylvie van Maris	kernteam
Marcel Hoenderdos	kernteam
Erik Fuhler	kernteam

Werkgroep Waterstof	
Annemiek Asschert, EBN	
René Huisman, Gasunie	
Alice Elliott, Shell	
Gerard Martinus, GasTerra	
René Schutte, Gasunie	
Arendo Schreurs, NOGEPA	
Hans Warmenhoven, EBN	
Marcel Hoenderdos	kernteam
Sylvie van Maris	kernteam
Erik Fuhler	kernteam, coördinator

Werkgroep Groen Gas	
Arjen Boef, GasTerra	voorzitter
Robin Bressers, Shell	
Roelf Tiktak, Gasunie	
Erwin Niessen, EBN	
Carsten Zwaaneveld, DR2	
Frank Hekman, Shell	
Marieke van der Werf, DR2	
Floris Enzerink, Enpuls	
Johan Boerema, Gasunie	
Gerd van der Logt, Groen Gas Nederland	
Erik Fuhler	kernteam

Werkgroep Systeemintegratie	
Arjen Boef, GasTerra	
Barthold Schroot, EBN	
Esther Vermolen, Shell	
Arendo Schreurs, NOGEPA	
Marijke Kellner, Gasunie	
Marcel Hoenderdos	kernteam
Sylvie van Maris	kernteam
Erik Fuhler	kernteam, coördinator

Werkgroep CCS	
Sam Lansink, Gasunie	
Joep Sweyen, EBN	
Alexander Mante, Shell	
Suzanne van Hees, EBN	
Rob van Dorssen, GasTerra	
Michiel Hendrickx	kernteam
Sylvie van Maris	kernteam
Erik Fuhler	kernteam, coördinator